

Statens vegvesen

Referat

Dato: 1-2.9.2015

Tid:

Referent: Rigmor Hustad

Saksbehandler/innvalgsnr:

Rigmor Hustad – 71274195 / 99026030

Vår dato: 8.10.2015

Vår referanse:

Ideverksted – E39 Digernes – Vik 1. og 2. september 2015

Sted: Vestnes - Vestnes Fjordhotell

Møteleder: Siv Sundgot

Til stede: Se vedlagt deltakerliste

Forfall:

Kopi til: Ulf Haraldsen og Gyda Grendstad, Vegdirektoratet

Sak. nr.	Tema
	<i>Tirsdag 1. september 2015</i>
Velkommen/ innledning	<p>Kjetil Strand, avdelingsdirektør i Styrings- og strategistaben i Statens vegvesen ønsket velkommen.</p> <p>Stortinget har som ambisjon å binde sammen Vestlandet gjennom en opprustet og ferjefri E39 innen 20 år.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Konseptvalgutredning er bestilt av samferdselsdepartementet april 2010. ○ Ferjefri E39 Trondheim – Kristiansand ○ Analysering av konsept Ålesund – Molde ○ Konsept er vurdert i forhold til mål/ kravoppnåelse og samfunnsøkonomi <p>I 2014 fastsatte regjeringa hvilke konsept som skal legges til grunn for videre planlegging av E39-utbygging i Møre og Romsdal, med unntak av strekninga mellom Digernes og Vik.</p>

Postadresse
Statens vegvesen
Region midt
Fylkeshuset
6404 Molde

Telefon: 815 44 040
Telefaks: 71 27 41 01
firmapost-midt@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Fylkeshuset
6404 MOLDE

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

	<p>Departementet har bedt Statens vegvesen utrede videre miljømessige og kostnadmessige konsekvenser av å legge fremtidig trasé for E39 gjennom Solnørdalen (K3) (Svartløkvatnet) eller over Ørskogfjellet (K2), inkl. nødvendige tilknytninger</p>
Prosessleder	<p>Siv Sundgot er planprosjektleder i Statens vegvesen, og ledet idedugnaden gjennom 2 dager. Idedugnaden skal være til hjelp og støtte for Rolf Arne Hamre og Bjarne Otnes fra Statens vegvesen som skal lage rapporten og drive videre planlegging.</p>
Bli kjent	<p>Deltakerne hadde satt seg tilfeldig i grupper på 5-6 personer. Gruppene presenterte seg for å bli kjent med de andre i egen gruppe.</p> <p>Lytt til andre og del kunnskap!</p> <p>Oppgave:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tenk selv i 2 minutter ➤ Del med de andre i gruppa ➤ Til plenum: Hva er gruppa enig om? <p>Gruppe 1: Ren SVV-gruppe - diskusjonen gikk mye på tekniske krav. Gruppe 2: Lite aktuelt med veg i dagen ved Tomrefjordsetra (K3) Gruppe 3: Er det ønskelig å kjøre Vestlandet i tunnel? Gruppe 4: Skepsis mot veg i Solnørdalen (Svartløkvatnet). Skepsis til lange stigninger i forhold til lastebil og tunge kjøretøy. Koblinga med E39 og E136 må også fungere. Gruppe 5: Opptatt av å ha den raskeste veg. Ikke mye stigninger for lastebil. Planlegge for 4-felts veg, ta hensyn til vinterlandskap. Gruppe 6: Utgangspunkt i veg som skal tjene alle. Gruppa anslo tidsforskjellen mellom de to alternativene til ca 3 – 5 minutt. Fylkesveg 650 har 3000 biler årsgjennsnitt (ÅDT). Av disse 700 over Ørskogfjellet, 2300 i retning Ålesund. E39 over Ørskogfjellet er ei god løsning.</p>
Rammer for tilleggsutredninga	<p>Rolf Arne Hamre, planprosjektleder i Statens vegvesen gjorde rede for hvilke vegstandarder som er aktuelle å utrede.</p> <p>Se vedlagt powerpoint!</p> <p>Trinn 1: Konseptvalgutredning 2011 – 2016 (inneværende fase) Trinn 2: Kommunedelplan Trinn 3: Reguleringsplan</p> <p>(Konseptvalgutredning E39 Ålesund – Bergsøya, fra 2011)</p> <p>K2: Ørskogfjellet K3: Solnørdalen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avhengig av fremtidige trafikk tall er to vegklasser aktuelle: • Fire-felts motorveg med inntil 100/110 km/t • 2/3-felts veg med inntil 90 km/t.

	<ul style="list-style-type: none"> • Trinnvis utvikling/utbygging skal også være en del av vurderingen. • Prognose for ÅDT i år 2016 for K2: <ul style="list-style-type: none"> 12100-12900 mellom Digernes og Sjøholt 10900 over Ørskogfjellet 7900 mellom Ørskogfjellet og Vik på Vestnes <p>Om K3 blir valgt blir det en annen trafikkfordeling mellom Ørskogfjellet og Svartløk-alternativet.</p>
	<p>Rolf Arne informerte om E39 Vik – Julbøen (Møreaksen)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 22 km 4-felts motorveg, 100/110 km/t ○ ÅDT 9500 – 13000 ○ Kostnad 12,5 mrd. NOK i 2013 <p>Prosjektet har flere prosjektutfordringer som tekniske utfordringer, seilingsløp Julsundet, havbruk, grunnforhold, krigsminnesmerker m.m.</p> <p>Reguleringsplan ferdig i 2016</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Starter på Vik, undersjøisk tunnel til Nautneset på Midsund, videre med hengebru til Julbøen. <p>Hengebru over Julsundet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedspenn ca 1600 m (total lengde ca. 1950 m) - Pr. dags dato verdens tredje lengste hengebru <p>Tunnel under Romsdalsfjorden, 15,5 km, 5 % stigning</p>
Kunnskapsgrunnlag	<p>Bjarne Otnes, planprosjektleder i Statens vegvesen gikk gjennom det foreløpige kunnskapsgrunnlaget på «ikke prissatte tema», dvs. naturmangfold, friluftsliv/nærmiljø, kulturminner, landskap og naturressurser/landbruk. Innledning til gruppearbeid med formål å utvide kunnskapsgrunnlaget.</p>
	<p>Gruppearbeid</p> <p>Inndeling i 6 grupper etter tema. (I tillegg ble det satt sammen to grupper som arbeidet med konkurrerende arealbruk.)</p> <p>Gruppene fikk utdelt kart over området, og markerte følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Hva mangler på det registrerte kartet (gule lapper) ✓ Hva er de viktigste kvalitetene for deres tema som det er behov for å ivareta (grønne lapper) ✓ Er det spesielle utfordringer for deres tema som det er behov for å forbedre (rosa lapper) ✓ Prioriter de viktigste i hver kategori (grønn/rosa) og skriv opp på A3-ark.

	<p><u>Oppsummering fra gruppene:</u></p> <p><u>Naturmangfold</u> Minst like store verdier i nedre som i øvre del av Solnørvassdraget, dette gir utfordringer i forhold til K2-alternativet. Naturreservat Liafjellet og Nyseter.</p> <p><u>Naturressurser/landbruk</u> Fokus på jordvernet, kompensierende tiltak aktuelt. Tenke på skogsbilveger og underganger. Tunnel forbi Tomrefjordsetra. Aktiv seterdrift må bli tatt vare på.</p> <p><u>Nærmiljø og friluftsliv</u> Solnørvassdraget og kvaliteter, unikt område. Hytteområde. Over Ørskogfjellet vil det uansett bli veg, skal en da drifte to veger? Ørskogfjellet får langt mindre konsekvenser for nærmiljø og friluftsliv. Tunnel.</p> <p><u>Kulturminner og landskap</u> Øvre del av Solnørvassdraget er viktig å ta vare på. Områder langs Fyllingselva og Solnør gård er også viktig å ta vare på. Trondhjemske postveg.</p> <p><u>Konkurrerende arealbruk (2 grupper)</u> Gruppe 1: Solnørvassdraget og Tomrefjordfjellet er viktig å ta vare på. Ikke forenelig med en veg i dagen her (Friluftsliv og hytter). Dyrkingsfelt for landbruk Ørskogfjellet, gjelder også friluftsliv for K2 alternativet. Utfordringer i Tomrefjordområdet. Kom ikke heilt i mål om prioriteringene. Uaktuelt med veg i Tomrefjordfjellet. 5 min kortere kjøretid gir like mye effekt som ei ferje over Moldefjorden er argument for det korteste alternativet (K3). Gruppe 2: E39 og E136 kobles sammen. Mest mulig effektiv veg mellom Ålesund og Molde.</p>
Konsept-arbeid	<p>Ny gruppeinndeling i 6 grupper:</p> <p>Oppgave: Få opp så mange konsept som mulig for hele området</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tegn en og en ide - Velg ut en kombinasjon av alternativ som ble tegnet opp. Presenteres i plenum. <p>Forslagene fordelte seg i hovedsak i samsvar med konseptene K2 og K3 med noen varianter for K3 sin del:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flere forslag til lange tunneler forbi Svartløkvatnet. • Et forslag om veg på fylling over Tomrefjorden og opp Frostaddalen og tunnel videre sørover. • Forslag med veg om Engesetvatnet til Stette/Skodjestraumen
Lokal og regional utvikling	<p>Johnny Loen innledet med noen perspektiver om lokal og regional utvikling.</p>

	<p>Gruppeoppgave : Hvordan påvirker konsept lokal/regional utvikling?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Gruppene fikk i oppgave å vurdere hvordan sitt konsept kan påvirke lokal og regional utvikling. ○ Vurderingene ble fordelt på styrker, svakheter, muligheter og trusler.
	<p><u>Kriterier for å vurdere lokal og regional utvikling</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Endring i arbeidsmarkedet som følge av konsept ○ Virkninger for private og offentlige virksomheter inkl. reiseliv som følge av konseptet? ○ Vil konseptet endre strukturen på fritids- og handlemønstre for befolkninga? ○ Vil tiltaket innebære etablering av nye kommunikasjonsknutepunkt? ○ Endret transport- og arealbruk (lokalisering av virksomheter, boliger, fritidsboliger) som konsekvens av konseptet? ○ Vil konseptet innebære en utvidelse av den funksjonelle regionen, knytte sammen lokalsamfunn og/ eller bidra til en endring av senterutforming? <p>Gjennomgang i plenum Det var ikke tid til å gå gjennom alle gruppene og enkeltkonseptene i plenum. Innleggene er gruppert i K3-lignende alternativ (Svartløken) og K2-lignende alternativ (Ørskogfjellet).</p> <p>K3-lignende alternativ (Svartløken): (Lange tunneler i ulike varianter). <u>Styrke fra gruppe 3:</u> Gode arbeidsmuligheter. Unngår friluftsområder og stigninger. Beholder dagens veg via Ørskogfjellet. Nytt næringsområde på Vik. <u>Svakheter fra gruppe 3:</u> Lang tunnel, kostnadskreven, ikke mulig med etappevis utbygging, lang avstand til Sjøholt sentrum Bevare Solnørvassdraget, trygge og gode lokalsamfunn uten gjennomgangstrafikk. Bo i regionene. <u>Svakheter fra gruppe 6:</u> Lange tunnelstrek, sentralisering. <u>Trusler fra gruppe 3:</u> Manglende finansiering, fylling i sjø (variant over Tomrefjorden og opp Frostaddalen, lang tunnel, flytte hovedvegnettet, nytt handlemønstre kan være en trussel for eksisterende handlemønstre. <u>Trusler fra gr. 5</u> Motorveg. Miljøødeleggelser. Forbikjøring av tettsteder. Lokalkjøpmann forsvinner. Kortere veg til kjøpesenter. Fra midt i blinken til midt i mellom (Vestnes). Trafikken viktigere enn mennesker. Økt fart. Friluftslivsødeleggelser. Planlegging av store prosjekt vil ødelegge for andre prosjekt.</p> <p>K2-lignende alternativ (Ørskogfjellet): <u>Styrke fra gruppe 1:</u> Tilgang til flere arbeidsplasser. Økt boliger og næringsutvikling. God tilknytning til fv 650. Bygge på eksisterende strukturer. Unngår friluftsområder. Muliggjør etappevis utbygging. Utdannelsestilbud. Korte tunneler. <u>Muligheter fra gr 2</u> Trygg lokaltrafikk. Lettere å pendle. Bevare friluftsområder. Etappevis utbygging</p>

	Det vil føre for langt å oppsummere i referatet alle arkene som ble levert inn. Dette vil bli sammenstilt i et eget dokument som vil inngå i utredningens grunnlag for temaet lokal og regional utvikling.
	Onsdag 2. september
Befaring	<p>Rute: Helland – Tomresetra – Ørskogfjellet – Sjøholt – fv.104 Solnørdalen – Skodje – (Fylling) – Skodjestraumen – Digerneset – Helland</p> <p><u>Stoppunkt:</u> Utsiktspunkt mot Tomrefjord, Reset ved Tomresetra, Ørskogfjellet (kontrollstasjonen og Fjellstova), Giskemo, Brautane, Fylling.</p> <p>Gode orienteringer fra lokalkjente deltakere.</p> <p>Positive tilbakemeldinger på at det er viktig å se sted og terreng i praksis for å best mulig kunne ta riktige valg.</p>
Revurdering av konsept	<p>Fortsettelse gruppearbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan kan konsept utformes dersom de skal ha kortest mulige tunneler? • Hvordan kan konsept utformes dersom en skal ta hensyn til alle miljøtema og ellers det de har av informasjon? Tegn nye forslag.
	<p>Vurdering av konsept «Kafè-arbeid» – en fra hver gruppe satt igjen, resten gikk videre til neste gruppe. Gruppene gav tilbakemelding på konseptene med:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Grønne lapper – positivt fordi..... ○ Rosa lapper – negativt fordi..... ○ Gule lapper – nye ideer <p>Bilder ble tatt av hvert enkelt «kafèbord». Vedlegg til referat.</p>
Prioritering av mål og krav	<p>Gruppearbeid: Prioritering av effektmål og krav fra KVU Ålesund-Bergsøya Hver enkelt deltaker i gruppene plukket ut til sammen 6 mål og krav ved hjelp av fargeprikker. For å kunne rangere prioriteringene har vi gitt fargene vektpoeng: rød prikk 3 poeng, gul prikk 2 poeng og blå prikk 1 poeng. Da summerer mål og krav seg til følgende prioritering:</p>
	<p>Mål/Krav</p> <ul style="list-style-type: none"> • E39 skal vere døgnopen, utan risiko for forseinkingar som følge av uvêr, gjensitting ved fergeleie eller kø. 58 • Talet på drepne og hardt skadde pr. år skal reduserast i 2040, samanlikna med perioden 2002-2009. 51 • Tettstadar skal skjermast mot gjennomgangstrafikk. 50 • Reisetida mellom Ålesund og Molde vert redusert med ca. 40 minutt frå 115 min til 75 minutt. 49 • Fleksibilitet i utbygging er viktig for å sikra rasjonell framdrift i større prosjekt og sikre stegvis utbygging av heile strekninga. 44 • Pendlingsområdet med maks. 45 minutt reisetid til by skal aukast for 10 000 innbyggjarar. 39

	<ul style="list-style-type: none"> • Ved planarbeidet skal det leggest stor vekt på å avgrensa inngrep i dyrka mark. 31 • Stigning i tunnel skal vera maks 5%. 25 • Alle tunnelar over 10 km lengde skal gjennom ei særskilt godkjenning som går på tryggleik og risikovurdering. Godkjenning kan vere basert på krav om to tunnellop. 19 • EU-direktiv om tunneltryggleik gjeld for alle TERN-vegar, og dermed for E39. 11 <p>Merk at de tre siste punkta handler om tunnelsikkerhet. Summeres de tre krava får tunnelsikkerhet 45 poeng, og kommer i så fall på femte plass i prioriteringen.</p>
Behov for bearbeiding	<p>Hvordan må vi bearbeide konseptet videre for at vi skal oppnå det vi ønsker med utbygginga?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Reflekter kort alene (2 min) ▪ Skriv ned tankene på lapper (5 minutt) ▪ Legg lappene fortløpende ut på bordet. ▪ Diskuter i gruppa og grupper innspillene på A3 – ark (10 min) ▪ Plenum (10 min) <p>Resultatet er sammenstilt, og vil inngå som grunnlagsmateriale når detaljer i ulike konsept skal vurderes.</p>
Videre arbeid	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Statens vegvesen vil gå gjennom alt innsamlet materiale. Konseptforslagene vil bli sortert og vurdert for videre bearbeiding. ▪ Kostnadsberegning gjennomføres. ▪ Effektberegning av prissatte konsekvenser. ▪ Vurdering av ikke-prissatte konsekvenser. ▪ Usikkert om det blir flere møter med involvering fra deltakere. ▪ Utredning skal være beregnet ferdig første halvår 2016 ▪ Tilleggsutredning blir sendt på høring før Statens vegvesen sender sin endelige tilråding for behandling i regjeringa. <p>Meget godt oppmøte med så godt som 100% påmelding av de inviterte. Engasjerte deltakere ga gode innspill som tas med videre i prosjektet.</p>